<u>ዑነትና ንጋት እያደረ ይጠራል</u>

የድሮ ቅኔ ዘራፊ እንዲህ ብለው ነበር___________

አትከላከልም ወይ አለንጋ ይዞህ፡
አሞራ ሲበላው የገዛ ሥጋህ

ይህን አባባል ዘመናት ቢያስቆጥርም ታሪክ ራሱን ይደገማል እንዲሉ ዛሬ በሃገራችን የምናየው ዘራፌዋ ሰው ባላስበውና ባላቀደው መንገድ ለፖለቲካ ፍጆታና የገላዊ ሥልጣን ዕድሜ ለማራዘም በሚደረግ እሽኮለሌ የገዛ ወንድሙን፤እህቱን ጎረቤቱን፡ አብሮ አደጉን የስፍር ጋድኛውን፤ አማቹን፤ ደም ከማቅባት አልፎ ከኃይል ጥቃት ባሻገር በስነልቦና እየፈጠረ ያለው ችግርና በጥርጣሬ እንዲተያይ አለመተማመን ለማየት ጠቃሚ ሆኖ ስላገኘሁት ነው።

የዘመነ መሳፍንት ታሪካችን እይቀጨጨ ስፍራውን ቀስ በቀስ ለአንድነትና ለአህዳዊ ሃገር ከልቀቀ ጀምሮ ማንም በቢሄር ሳይሸነሸነ በጋራ ላአንዲት ሃገርና ባንዲራ ሕይወቱን፤ ንብረቱን ገብራል። በዚህም ደሙን በመሬትም ከመሬት በታችም አውህዶ አፍሰሰ እንጂ ብሄሩን ቆጥሮ አልተስዋም። ከዛ ዘመን በፊትም በኃላም ጎራ ለይቶ አልኖረም በአንድነት ለጋራ ሀገሩ ወድቃል፤ሞታል አቅሙ በፈቀደም አገልግላል። ይህን በወርቅ ሳይሆን ብደም የተጻፈ ብርቅዬ ታሪክ ለመበርዝ የባንዳ የልጅ ልጅ ተሰባስቦ

ቂማችን ሳያቀው ከኔ ጋራ ተጣልቶ
ጋኔን ይለምን ውይ እብት ድረስ መጥቶ

እንዲሉ ህዋህት ብቅ አለ

ህዋህት መር ኢሐዲግ 27 ዓመታት ሲነግረን የነብረ ዲሞክራስ ቁንጽልና በስተጀርባ ያለየለት ሪዕዮት ሲያራምድ በግለስብ የሚመራ ሞፍርና ቀንበሩ በውል የማይታወቅ እመኑ እንጂ እኔም ላድመጣቹ የማያቅ፤ በዙርያው የተኮለኮሉ የስም አብላት በሃቅ ግን ሎሌዎች ለከርሳቸው ያድሩና በፍራቻ፤ በአቅም ማነስ የተኮላሹ እንድሆኑ ከመለስ ዜናዊ ሞት በኃላ የታየ ዑንታ ነው።

ዛሬ አውቀንም ይሁን የስሜት እስረኛ ሁነን አድሙጡኝ እንጂ ላድምጥ፤ ልማር፤ልታረም የሚል ጉዳይ ሸሽቶናል፤ አዎን ዓሰ______________ እንዲሉ ሆነና ባለፉት 27 ዓመት አዳምጡ እንጂ ቢያንስ ምን ሃሳብ አላቹህ ነውር ነበር፤ አንድ በአዲስ አበባ በወረዳም በከፍኑሮለ ከተማም የሰራ ወዳጄ ለምንድ ነው ጥያቄ የማይመልስበት የተለየ ሃስብ የማትቀበሉበት ስብስባ የምትጠሩት ስለው፤ ወንድሜ ተጽፎ የሰተጠኝ አነባሎህ ኢትዮጵያ ቴሌቤዥን ማታ ህዝቡ ተወያይ ካለ በቂ ነው። ይህን እንዳደርግ እንጂ ሃሳብ እንድቀበል ጥያቄ እንድመልስ አልተፈቀደልኝም ሲል ፈገገ አሰኝቶኛል፤

በወያኔ መር ኢሐዲግ ጊዜ ህዝብ እንዲያደርግ የሚፈለገውንና የተባለውን ማድረግ የሚነገርውን መስማትና ለቴሌብዥን ቀረጻ ስብስብ ብለህ መቀመጥና በመጨረሻም የተውሰነልህ ዳረጎት ተቀብለህ

መሄድን ብቻ ነው። ከዚህ ውጭ ጥያቄ የሚያነሳ ከግልጽ ማስጠንቀቅያ፤ ማስፈራራት ባሻገር በስውር ኑሮውን፤ ቤተስቡን መብጥበጥ፤ ለዓምታታት የኖረን ትዳር በማፈረስ ቤተስብን መበተን፤ በግልም በየትም ቦታ ተቀባይነት እንዳያገኝ ስም ማጥፋትና ጥላሸት ማልበስ። ባለሞያና በቃት ያለው ሲሆንባቸው ስዎች እንድያሰሩት እንዳይቀጥሩት በግልጽ ማስጠንቀቅ በእምቢተኝነት፣ካልስሙና ቀጥረው ካሰሩ በግብር ስበብ እነሱንም ማንገላታት የዕለት ተዕለት ተግባር ነው። ይህም በሃገር ተወላጅ በሆኑ ግለስብ ባለሃብቶችና ድርጅቶች ብቻ ሳይሆን በዓለም አቀፍ ድርጅቶችና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ጭምር እንጂ።

ከዚህ ወጣ ካለ የሀስት ወንጀልና የሃሰት ምስክር አደራጀቶ በህግ ስም ማስር፤ማንገላታት የእስርቤቱ ስቆቆ በአጋጣሚ ከተሻገረ ሞራሉን ስብዕናውን ማኮላሸት አልያም እንደ ውጣ ማስቀረት፤ በሥልጣን የመቆየት ስልታቸው ነበር። ዛሬም ይህን አስራር በትግራይና ህዝቡ እይተፈጽመ ይገኛል።

በቤተስብና በአመቻ ጋብቻ የተስባሰበው የሕዋሀት አመራር የፈጠራ ወሬ በኝት ሬድዮ ጣብያና በትግራይ ቴሌብዥን እያሰራጩና ህዋሃት ባምሳሉ ከየቤሄሩ በመላ ኢትዮጵያ በፈጠራቸው አልያም በቀጥታ የራሱ ካድሬዎች እያሰርገና ስላምና መረረጋግት እንዳይኖር እየሰራ ሲሆን፤ ለዚህም ፳፯ ዓመት መሪ ሥልጣን ይዞ ያልፈታውን ችግር በማራገብ ህዝብ ተጎዳ፤ በደል ደርስበት እያለ ተቆርቃሪ ሆኖ እየቀረበ ነው። ሌሎች የትግራይ ክልል ተወላጆችንም የውሸት ጥንካሬውን እይሰየና ናዚ ጀርመን ፖላንድ ለመውረር ጀርመኖች ተፈናቀሉ ተገደሉ እያለ ጀርመናውያንን እንዳንሳሳ ሁሉ የኦሮሞ፤የአማራ፤ የሌሎች ብሄረ ስቦች ሲፈናቀሉ ምንም ያላለ አመራሩ ከእጁ ሲያፈተልክ ትግሬዎች፤ቅማንቶችና ሊሎች ተፈናቀሉ አዲሱ አመራር መምራት አልቻልም እያል ያላዝናል፤ የአብዮታዊ ዲሞክራሲ ድል አድራጊነት አይቀሬነት ይስብካል፡ ህዋሃት ወድቆ መነሳት የሚችል ድርጅት ነው እያሉ መለፈፍ ይዘውታል ሃቁ ግን የተገላብጦሽ ነው። ታጋሽና አርቆ አሳቢይው የትግራይ ህዝብ ግን በዝምታ የዳር ተመልካች ሆኖ በካድሬዎቻቸውና በጠመንጃ አፈሙዝ አፍነው መያዝ የቻሉ መስሎቸዋ ዘራፍ ሊሉ ይሞክራሉ። የትግራይ ህዝብ ግን ዳግም ልጆቹ ገብሮ ጠዋሪ ቀባሪ ማጣት እንደማይፈልግ በዝምታው እይነገራቸው ነው።

ሃቁ ግን ዕርቃናቸው መሆናቸው ያስብቅባቸዋል። በኢፈርት ድርጅቶችና በክልሉ የመንግስት መዋቅር ተቀጣሪዎችና ጥቂት የጥቅም ተቃዳሾች በሚደረጉ ስልፎችና በገንዘብ ተገዝተው በማህበራዊ ድህረ ገጸ በሚያላዘኑ ይኩራራሉ። በየትኛውም የሕይውት ዘርፍ ራስቸውን ከነባራዊ ዓለም ውጭ እያዩ ራሳቸውን በማስቀደም የሰሩትን በማግዘፍ፤ ሙልዕ በኩሌሁ አድርገው ለማቀረብ እይጣሩ ይገኛሉ መደነቅን መውደስን ይሻሉ ዳኔኤል ጂብሰን የሚባሉ ጽሃፊ ስለ እንድዚህ ዓይነቶች ሰዎች እንዲህ ይላሉ

“Not only are people often ignorant of their own motives, they're also masters of self-deceptive self-presentation. The introspective "mistakes" are often strategic maneuvers aimed at convincing others that the person is smart, nice, competent, altruistic, principled, and so on. People believe nice-sounding stories about themselves so that they” ***Daniel Gibson*** *Marketing communications economist. Former foreign affairs correspondent medium.com*

፤ስዎች ስለራሳቸው ዓላማ የመነሻ ምክንያት አልማዋቀቸው ብቻ ሳይሆን ማንነታቸውን ሲገልጹ ራስቸውን በራሳቸው የማታለል ብቃት አላቸው። ስለ ራስቸው የማስቡ ስህተትን አዋቂንታቸው፤ ጥሩነታቸው፤ በቃታቸውና የምክንያት ስዎች መሆናቸውን ሌሎችን የሚያሳምኑበት የስትራተጂ ስልት አድረገው

ይወስዱታል። እንዲህ ዓይነቶቹ ሰዎች ሁሌ ስለነሱ ተቀባይነት ያለው ወሬ መስማት ይሻሉ።፫ ህዋህቶች በዚሁ ምህዋር መሽክርከርን የመረጡ ይመስላሉ።፫

አስገራሚው ነገር አዋርደውና አንክራትተው ያባረርዋቸው የቀድሞ አባሎቻቸው ከጎናቸው ለማሰለፍ እያደረጉት ያለ ጥረትና እየተከተሉት ያለ መንገድና የአንዳንዶቹ እሽታ አስገራሚም አስቂኝም ነው። ለዚህም ሁለት መላምዕቶች ሳይሆን ተጨባጭ ዑነታ የሚያመለክቱ ሃቆች ማለት ይቻላል። ቱባው የህዋሓት መሓንዲስ ስብሓት ነጋ ባንድ ወቅት በድምጺ ወያነ ሬድዮ እንዲህ ብለው ነበር ፲ ማንንም ታስጠጋልህ ከዚያ እንሶስላ እንዲገባ ተገፋፋው አለህ (ሙሴና ወይም ወንጀል) እንዲፈጽም ማድረግ ማለት ነው።፫ አቦይ ይቀጥሉና ፲ከዚያ ይላሉ እንዳሻህ ታሽከረክረው አልህ፫

አቦይ፤ እንዳሉትም እነህ በወርደት የሸኛዋቸው ሰዎች አብረው በነበሩበት ጊዜ አነካክተዋቸዋል። በተለይ ቲኤሌፍን፤ ኢድዩንና ኢሓአፓ በመደመሰሱ ጊዜ የየራሳቸው ተሳትፎ አድረገዋል፤ በሌላ ሌላም እጃቸው አለበትና ነው። የርዕዮተ ዓለም ልዩነት በምንም መልኩ በዕድር ወይም በስፈር ሽማግሌ ሊፈታ አይቻልም የግድ አንዱ አመለካከት አሸንፎ ይውጣል እንጂ። በተጨማሪም ያጣላቸው ሪዕዮት ዓለም (ቐቒቅቦቒቦቋቲ) ሳይሆን የጥቅማጥቅም እንድሆነ ፈንተው አድርጎ ያስያል ለዚህም አቶ ገብሩም ሆነ አቶ ስዬ ጻፉት በተባሉ መጻሕፍቶች የመከፋፈሉ ምክንያት ለህዝብ ለመንገር አልደፈሩም።

ሁለተኛው በርካታዎቹ ሕዋሃት በሚታውቅበት በቁም የመግደል ስልት ተስቃይተዋል። በከፈተኛ አመራር ሳይቀር የነበሩ በኢኮኖሚ (ማለትም የገቢ ምንጫቸው በማድረቅ) ከተራ የቀን ሠርተኝነት እስከ የስው እጅ ተመልካች አድረገዋቸው ስለነበረ በዚህ ደካማ ጎናቸው እይገቡ ለቴሌብዥን ፕሮፖጋናዳ መጠቀምያ ለማድረግ መሆኑ ከሰዎቹ የስውነት አቃምና ከታሪካቸው መረዳት ይቻላል። እንዲህም ቢባልም

ለሥጋ ዐርቡን ሽጦ ሆድን ከመሙላቱ
መለመን ይሻላል በጾም በጸሎቱ

ሕይወት ለማቆየት የተውሰደ ዕርምጃ ብንለውም።

ዛሬ መጠለያ ያደረገት መቀሌ የተወላጆቹ መሬት በመንጠቅ ከ፶ ሺ ህዝብ የአድዋ ተወላጆች በዙዎቹ በህውሀት አመራር የተስባስቡት ቤተሰቦችና የጥቅም ተጋሪዎች ተቆርቃሪ ትግሬዎች በሚል አስፍረው የመቀሌ ተወላጆች አያት ቅድም አይቶቻቸው በቆረቆሩት ከተማ ባዕድ ወይም መጤ ተድርገው ተገለዋል። አፐርታይድ በሚባለው መንደር እነሱና የነሱ ስዎች ሲምነሸነሹ የእንደርታ(የመቀሌ) ተወላጆች በክራይ እንካ በትውልድ መንደራቸው መኖር አቅቶቻውል። ነባር የንግድ ስዎችም በግብር ስብብ እይፈናቀሉ ከስራ ውጭ በማድርግ አሁንም የራሳቸው ስው አስማርተውበታል። የቀድሞቹ የመቀሌ ነጋዴዎች ውደ ወሎ፤ ጎንደር፤ ባህርዳርና አዲስ አበባ ተስደዋል። ይህም አይቶቻቸው አሳዝኖና ቅር አሰኝቶ የነበረው የመቀሌ ዋና ከተማነት ቅሬታ ለማማላት ከዘመኑና የከተማ ዕድግት የአድዋ መልካ ምድር አቅማመጥ አመቺ ባለመሆኑ በመገንዘብና፤ የእንደርታ አርሶ አድርም በተለየ የገራልታ አርሶ አድሮች በትግሉ ወቅት ሰለተፋለማቸው ለመበቀል ጭምር መሬቱን በሁለትና በሰውስት ብር በካሬ እይፈናቀሉ ለርሳቸው ዘመዶች በልማት ስም በማደል የከተማዋን ዲሞግራፊይ (የስነ ሕዝብ) አስፋፈር ለመለውጥና አድዋዊት ከተማ ለማድረግ የታለም ነው።

ከመለስ ሞት በኃላ እኔሌ የሚባል አመራር ሊወጣ አለመቻሉ፤ በግንባሩና በአባል ድርጅቶች ሽኩቻ መፈጠሩ ኢሓዴግ በአንድ ግለስብ ጫንቃ እንድ ነበረ ፍንትው አርጎ አሳይታል። ይህም ደግሞ ህዝባዊ አመጽ አየሎ ሲወጣ የታየው መደነባበርና መለስ ከሞት ክ ፯ ዓመት በኃላ የሱን ቲ ሸርት ለብሶ እየየ ማለቱ በተለይ ህዋሃት ምን ያህል የአንድ ቡድን ስብስብ መሆኑና የስብስቡም ዋልታና ማገር በአንድ አፍ ጮሌ የቂምና የተንኮል ሊቀ መንካስ እጄ እንደነበር ያመለክታል።

የዋልድባው ደብተራም ምንም እንካ የቂምና የበቀል ቅኝት አርታኢ ቢሆንም እጁን ይዞ ወደ መንበረ ሥልጣን ያመጣው መለስ ጋር ቁርሾ ውስጥ ገብቶ መገለል እየጎሻሸመው ስለነበረ የመለሰ ሞት ደስታም ድንጋጤም ፈጥሮበት ነበረ። ይህው የዋልድባ ደበተራ ደስታውን ከመለስ ሞት በኃላ በተለያዩ የዜና አውታሮች ይሰጠው የነበረ ቃለ ምልልስ ፍንተው አርገው አስይተዋል። ድንጋጤው ከ፳ ዓመት በኃላ ለመቶ ዓመታት የተመኘው ሥልጣን ጥይት ሳይጮህ በግንባሩ ታቅፈውና አድገው አሻፈረን ይላሉ ብሎ ባልጠረጠረው ሰዓት የወረደበት ዱብዕዳ ነው።

ዘመነኞቹ እንደሚሉት ሳይሆን የኢትዮጵያ ህዝብ በጋበቻ፤በማህበራዊ ኑሮ ተሳሰሮ ማነህ ማነሽ ሳይባባል አብሮ ኑራል አሁንም እይኖረ ነው። ዲንጋይና ዲንጋየም ይጋጫል እንድሚባለው እዚህ ግባ የማይባሉ፤ በእርሻ መሬት፤ በግጦሽ በመሳሰሉ መቆራቆስ ታይተዋል። ፖለቲካዊ እሴታቸው ግን የሚጋነን አልነበረም። በርግጥ የትም ይሁን የትም የፖለቲከኞች የጋራ ባሀሪይ የማህበረ ሰቡ ስስ ብልት እየፈልጉ ማላዘንና የአዞ ዕንባ ማፈሰስ ነው። በኛ አገርም እየተስተዋለ ያለው ከዚሁ ውጭ አይደለም። በሞቀ ቤታቸው በማረና በተደራጀ ቤተስብ ወስጥ ሆነው አዛኝ ቅቤ አንጋች እንዲሉ ተቆርቃሪ በመመስል ግራ ያጋባሉ። ይህ ሁሉ ግን እንድሚሉት ሳይሆን በሕዝብ ስም የሥልጣን ርካብ እስክሚይዙ ነው።

ይህም በህዋሃት ስዎች ብቻ የሚታይ ሳይሆን የተለያዩ ቤሄር እንውከላልነ በለው የተነሱም ውክልናው ማን እንደሰጣቸው ባይታውቅም እንደ ህዋሃት የራስቸው ልብ ወለድ ታሪክ ያነበንባሉ። ከሁሉም የገረምኝ ግን ሀይማኖቴን በድንብ እንድረዳው ያድረገኝ የኦሮሞ አክቲቢስት ነኝ ባይ ዶሀር ገመቹ መገርሳ ያሉትን ላካፈላቹህ ወደድኩ፤ ይሀም እንዲህ የሚል ነው ////// የኦርቶዶክስ መጸህፍት በተለይ ወዳሴ ማርያም በስም ጠርተው እሳቸው የተጠቀሙትን ለመጠቀም ቃል ህሊናዬ ስለማይፈቅድ ፲ ከ /////////////// የተኛ ሩካቤ ሥጋ የፈጸመ ከእንስሳ እንደትኛ ይቆጠራል።፫ ይላል ያሉትን ነው።

ይህን አልዋጥልህ ስላለኝ ቤተ ክርስትያን እግር ጥሎኝ ካልሄድኩ በስተቀር ሥራዬ ብየ አይቸው የማልቀውን መጽሓፍ ፈሊጌ ለማንበብ ተገደድኩ። በዚህም ሃይማኖቴን ቀረብ ብየ እንዳውቅው ምክንያት ስለሆኑኝ ሳመስገናቸው በሌላ በኩል ግን መማርና ዕድሜ ሰውን መለወጠ ካልቻለ ትምህርትና ዕድሜ ምንድ ነው ብየ እንድጠይቅ አድርጎኛል። በቢልዮን የሚቆጠር የዓለም ህዝብና በሚልዮን የሚቆጠር የኦሮሞ የሚያቀውን ዑነት ሲያዛቡ እንድታዘባቸው ተገደደኩ። የሚገርመው ይህን በሬ ወለደ ታሪክ የምያወሩት ጃዋር መሃመድ በለጋ ዕድሜውና በሱ የዕድሜ ክልል ያሉ ወጣቶች በተገኙብት ነው። እንጊዲህ ለፖለቲካ ጥቅም ሲባል ስዎች ህዝብን ከዕውቅናው ወጭ መረማመጃ ያረጉታል።

ካሁን ቀደም እንካ የሩቁን ትተን የአርባ ዐመቱን ብንመለከት ዘመነ ደርግ ዓጼ ኃይለስላሴን አስወገዶ ሥልጣን ከያዘ በኃላ ሕዝባዊ መንግሥት ያሉትንና ለዓጼው መንግሥት መፈረስ ሚና የነበረው ወጣትና ሙሁር ክፍል በጠላትነት በመፈረጀ የሃገሪቱ አቅም በፈቀደው የቤተስብ መጠቀምያና መደጎሚያ ሆኖ ነበር። ቀጥሎም የወታደራዊ መንግሥትን ድክመትና በደል እይመዘዘ ህዝብን በዘፈን ሲያማልል

ያንገራገረውም በማስፈራራት እንዲያም ሲል በጋለ በረት እየጠብስ የህዝብ በሶት ለመመልስ መጣሁ ያለው ህዋህት መር ኢሓዲግ ለ27 ዓመታት የግለስቦችና የቤተሰብ ጥቅምና ባምሳሉ የፈጠራቸው ከየቤሄረ ስቡ የተሰብሰቡ ግለ ሰቦች መጠቀሚያ ነው የሆነው። እዚህ ላይ በሁለቱም ቢሆኑ ሃገሪቱና ህዝቡ የሚገባቸውና መስራት የነበረበትን ያህል ሰርተዋል ባይባልም ዓይኔን ግንባር ያርገው ብሎ ምንም አልሰሩም ብሎ መደምደም ግን አይቻልም።

<u>ከህዋሃት ዲሞክራሲ መጋረጃ ጀርባ</u>

“The first school we ever attend is in the home. It’s no coincidence that people raised in Republican environments tend to uphold Republican values. It’s also not a coincidence that children raised in a Democratic household also grow up to support Democratic values. Our parents have influenced us through simple things, such as the television shows they allowed us to watch and the newspapers we saw them read, and complex things like the morals they raised us to uphold. It’s impossible to ascertain which has a greater impact, but the consensus is that everything about us is a mixture of how we grew up and the genes we inherited. There is a reason our temperaments are so similar to our family members and why our social behaviors are nearly indistinguishable from others in our hometowns”

“የመጀመርያ የትምህርት ጅማሮችን የሚጀምረው ከቤታችን ነው፤ በአንድ የፖለቲካ ርዕዮት በሚመራ ቤተስብ ያደገ ጎልማሳ ያንኑ ርዕዮተ ዓለም ይዞ ማድጉ የሚያከራክር ጉዳይ አይደለም፤አጋጣሚም ሊባልም አይቻልም፤ በአሜሪካ የሪፓብሊክ ሆነ የዲሞክራቲክ ቤተስብ ያደጉ ጎልማሶች ያሳደጋቸው ቤተስብ በሚያደርጋቸው በጣም ቀላል በሚመስሉ ዕንቅስቃሴዎች በሚከታተልዋቸው የቴሌቢዥን ፕሮግራሞችና ልጆች እንዲመለከቱ በሚፈቅዱላቸው ወላጆቻ ሲያነቡዋቸው በሚያዩት ጋዜጣና ያስተዳደግ መርህ የልጅንት አእምሮቸው ይቀርጸና ያንኑ ፈለግ ይከተላሉ

____

በርግጥ ዘረ መል ወይስ አካባቢ የበለጥ ተጽዕኖ የሚለው ሊነጋግር ይችላል፤ የሚያስማው ጉዳይ ግን የሁለቱም ማለትም የአካባቢ እና በዘር መል የወርስነው ውህድት ነው የሚለው ይሆናል። ይሁንና በባህሪችነ የምናጽባርቃቸው ሲሜቶች ግን በዘረ መል ከመንጋራቸው የቤተሰባችን አባላት የሚምሳስሉ ከአካባቢይችን ስዎች የተለዩ ናቸው።”

ከዚህ መነሻ የሀውሃትን የጀርባ አጥንት ናቸው የሚባሉት ሰዎች ማንነት ስንመለከት የቤተስብ ወይስ አክባቢ የቀረጻቸው ናቸው የሚለው መልስ ቁልጭ አርጎ ያሳይናል። የዚህ ጸሀፊ ትኩርት ገንባር ቀደም ሆነው ስለታዩ ሁልት ግለስቦች በማትኮር ሌሎቹ በዚሁ ወንፊት እና ሴፌድ እንዲበጠሩ በፍረሃት ሚስጥርን ለደበቁ መነሻ እንዲሆናቸውና የትግራይ ህዝብ በግንባር ቀድምትነት መላ የኢትዮጵያ ህዝብ ባአጠቃላይ ዑነታውን እንዲያውቅው ነው። በዚህም ዕውነት ለፍትህ ለዲሞክራሲ ታገሉ ወይስ ከልጅንት ጀምሮ ሲይቄሙት የነበረን የቂምና የበቀል ድብቅ ዓላማ ለማሳክት ቀጥለን የምናየው ይሆናል፤

የዋልድባው ዝሆኔ ውይም ደብተራው (ስብሃት ነጋ)፤ ስብሃት በውል የት እንድተወለደ አይታውቅም እናቱ ሃገር የአሁንዋ ኤሬትራ ውስጥ አኾሎግዛይ ውይም አድዋ። ለማነኛውም አድዋ ውስጥ ዘመናዊ ትምህርት መጀመሩና እስክ አምስተኛ ክፍል መማሩ ከዚያም እግሩ ላይ ዝሆኔ[illegible] የሚሉ አሉ ግማሾችም ተርከዙ ላይ ቀንድ ወጥቶበት የሚሉም አሉ ለማንኛውም እቤት ለመዋል እንድተገደድና ከዕለታት አንድ ቀን ጠፍቶ ወድ ዋልድባ

ገዳም መሰደደዱ ይናገራሉ። በዋልደባም ያሉት መነኮሳት በመጀመሪያ ጊዜ እንዳልተቀበሉትና እግሩን እያሰይ እንድተማጽነም ይነገራል። ከራሱ ሰማን በለው የሚናገሩ ቀሳውስቱ እግርህን ወደ ፉካው አድርገህ ተቀመጥ ወደ ኃላ እንዳትይ በለው እንዳዘዙትና እዛው ተቀመጦ ከጊዜ በኃላ መዳኑን እሱ እንደሚለው ዘንዶ እግሩ ላይ የበቀለውን ባዕድ ነገር ዘንዶ ይለሰው ነበር ሲል እንደነገራቸው ያስታወሳሉ።

ከዚህ በኃላ በዓመታት ይቀደማቸው ከነበሩ ተማሪዎች ጋር ትምህርቱን ቀጥላል። ለመሆኑ ስብሃት የማን ልጅ ነው ጎ

1)ስብሃት የአቶ ነጋ ልጅ ሲሆን አብቱ የራስ ሥዩም መንገሻ ዮሃንስ ልጅ ናቸው ቢባልም ራስ ሥዩም ሳይቀበሉና ዕውቅና ሳይሰጡ መቅረታቸው ይነገራል። ስብሃትም ይህችን በቤተሰብ ቅሬታ የፈጠረች ታሪክ ሲማግ ኑራል። በሌላ በኩል የቅርብ ዘመድ የሆኑ ደጃዝማች ዓብይ ካሳ የቀዳማየይ ወያኔን ንቅናቄን አከሽፋሎህ ብለው ያለማዕክላዊ መንግሥት ትዕዛዝ ወደ እንደርታና ዋጂራት ሲዘምቱ በደርስባቸው ሽንፈት ተማርከው የራያ አዘቦና የዋጀራት ወጣቶች እንዚህ ሽርጥ(በራያ ግልድም ይባላል) ለባሽ አስየው አሎህ ብለው ፎክረው ስለነበር ያንኑ ያንቃሸሱትን ሽርጥ አልብሶ በአደባብይ አዙራቸዋል ተጨማሪ በሶት በዚህም አላበቃም አሁንም ከዛው አካባቢ አቶ ገብረሥልሴ በኃላ ደጃዝማች ያምጻሉ የእንደርታ፤የተንቤን፤ የአጋሜ፤ የሁለት አውላዕሎና የራያ አዘቦ ጦር ዘምቶ ከአድዋ ካባረራቸው በኃላ ዛሬ ገዛ ገርላስ ወደምትባለው ኮረበታ ይሸሻሉ። የኃላ የኃላ ዕርቅ ወርዶ በፖለቲካ ጋብቻ ተቃጨ። ሌላ የብሶት ታሪክ

2) ከአጼ ዮሃንስ ሞት በኃላ ራስ ሥዩም ከአድዋ ሰሜን ትግራይ እንድያስተዳድሩ የራስ ጉጉሳ ልጅ ደጃዝማች ኃይልሰላሴ ከመቀሌ ደቡብ ትግራይ እንድያስተዳድሩ ተደርጎ ነበር። ይሁንና ደጃዝማች ኃይልሰላሴ ንጉስ ነገስት እኔ ነኝ ቢሉም ዙፋኑ ወደሸዋ ስላደላ አኩርፈው ከጣልያን በማበራቸው ወደግዞት ሲላኩ ራስ ሥዩም የትግራይ ባጠቃልይ ገዢ ሆኑ መቀሌም የትግራይ ዋና ከተማ ሲሆኑ የአድዋ መካንንት ተቃውሞ አስሙ ራስ ሥዩም ግን የአባቴ ቤተምንገሥት ያለበት ከተማ ለቅቄ አልሄድም በማለታቸውና ማዕከላዊ መንግሥትም በመደገፉ አድዋዎች ቅር ተስኙተው ኑረዋል። ስብሃት በነዚህ የቅሬታ መሀዋር ማደጉ ያሳያል።

3) ከዚህም የተነሳ ገና ከጅምሩ የዘጠነኛ ክፍል ተማሪ ሆኖ ተማሪዎችን በአውራጃ መከፋፈል የጅመረው። አንድ የክፍል ጋደኛው የነበርና ካአድዋ እንዳባጻህማ የመጣ ተማሪ የጋብቻ ዘምዴ በ1953 ዓም በግል ማስታወሻወ ያስፈረው እንዲህ ይላል፣ ስብሃት በዕድሜ ይበልጠናል ሆኖም ከእኛ ጋ 9ቢ ይማር ነበር። አንድ ቀን ከአድዋ የመጣነውን ክፍል ውስጥ አስቀርቶ በሩ በመዝጋት እዚህ ክፍል ከአንደኛ እስክ 14 ኛ የሌላ አውራጃ ልጅ ቢጋባ እገድላቹ አልሁ ሲል አለን በርግጥም ከአድዋ የመጣነው ብ9 ቢ 14 ነበርን፣ የዚህ ዘምዴ ማስታወሻ ይቀጥልና ሆኖም ግን እሱ እንዳለው ሳይሆን ከ 2 ልጆች በስተቀር እንሱም ብ11 ብ14 ተኛ የገቡ ቢኖሩም እሱን ራሱን ጨምሮ ሳናደርገው ቀረ ይላል። እና ይላል ስብሃት ለሌሎች የአውራጃ ልጆች የነበረው አመለካከት አግላይ ነብር።

4) በብረሃ ቆየታውም የእንደርታ፤ የራያ፤ የተንቤን፤ የአጋሜ፤ የሁለት አዋላእሎ በከፊል የአክሱምና የሼሬ ወጣቶችን በርቀቀ ዜዴ አስውገዳቸዋል። ከሐረር ጦር አካዳሚ በዘመናዊ ወታደራዊ ሳይንስ የተማሩ የእንደርታና የቴምቤን ልጆች የኃላ ኃላ ይነሱብኛል በሚል ፍራቻና ከውላጆቹ በውረሰው ጥላቻ የሌላ አውራጃ ልጆች በመሆናቸው ብቻ አስውግዳቸዋል።

5) በ1974 ዓም ደርግ ቀይ ኮከብ ዘመቻ ብሎ በጠራውና በኢፒኤላኤፍ ባነጣጠረው የኤሬትራ ዘመቻ ቲፒኤልፍ አጋርነቱ ለመገለጽ ያደረገው ዕንቅስቃሴ ለስብሃት ነጋ መልካም አጋጣሚ ፈጥሮለታል። ከተለያየ ሴራው የተረፉ የሌላ አውራጃ ተወላጆች ለማጽዳት ተጠቅሞበታል። ጠንካራ ተዋጊዎች በሚል ሽንገላ ልኮ እንድ ወጡ እንዲቀሩ አድረጋል።

ይህን የአሳደገው የቤተስብ የበሶት ታሪክ አብሮ ከማደግ አልፎ ለበቀል አንሳሳሰው። በሆነ አጋጣሚ ሁሉ ያን ኮትኩቶ ያሳደገው ቁጭትና በሶት ለብቀል ያደባና ይሰራ ጀመር። ይህም ስሜት በሱ የተወሰነ ሳይሆን

በተከታዮቹ የቤተሰቡ አባላትም ተንጸባርቃል። ታናሽ ወንድሙ ኮልኔል በላይ ነጋ ምንም እንካ ኢትዮጵያ አስትምርና ኮትኩታ ልውግ ለማዕርግ ብታበቃውም ኢትዮጵያን ለመበታትን የውስጥ አርበኛ ሆኖ ሲያገለግል ኑራላ። ለዚህም ከሌላ ሰው ሳይሆን ያገልግላቸው የነበሩት እንዲህ ሲሉ ፲አጋዚያን ፲ጐማጐ፲ጐሶማጐሦሞሬሥ፫ በሚለው ድህረ ገጻቸው መሰክረውለታል

" Colonel በላይ ነጋ (brother of Sibhat Nega) is one of the most loved and respected hero of our revolution who celebrated in some Eritrean literatures. He served as top EPLF clandestine official while he was top ደርግ officer. Many EPLF fighters life's had saved and enemy had defeated in many strategic battles Because of በላይ ነጋ courage and heroism."

፲ኮሌኔል በላይ ነጋ(የስብሃት ነጋ ውነድም) የአብዮታችን ተውዳጅና የትክበረ ጀገና ነው፣ በኤሪትራ የስነጽሁፍ ድርሰንትም ጀግንነቱ ተውስቶለታል ተዘክሮለታል። በደርግ በከፍተኛ ደረጃ እይገልገለ የኢፒላኤፍ የውስጥ አርበኛ በመሆን የብዙ ታግዮች ህይወት ከማትረፉ በተጨማሪ የደርግን ወታድራዊ ሚስጥር አሳልፎ በመስጥት ኢፒኤልፍን ለድል ደርግን ለሽንፈት የዳረገ ጀኛ ነው።፫

የዘሬ ብተው ያንዘርዘረኝ ሆነና ታሪክ እይተበርዘ የትግራይ ህዝብ መብት ተቆርቃሪና ተሞጋቾ ነኝ የሚለው የዋልድባው ደብተራ መነሻው ይህን ሲመስለ ከመምህሩ ደቀ መዝሙር እንዲሉ እጇን ይዞ ወደ ሥልጣን ስብሃት ያወጣው ሌላው ሰው መለስ ዜናዊስ ማነው፣ መለስ ዜናዊ በአጠቃላይ አድዋን አስመልክቶ እላይ የገልጽካቸው የሚጋር ሲሆን በተጨማሪ ስለ ቤተስቡ ትንሽ ላክልበት __________ መለስ ካባቱ ከአቶ ዜናዊ አስረስና ከኤሬትራዊት እናት የተገኘ ሲሆን በናቱም በአባቱም አይቶች በባንዳንተ ግንባር ቀደም ተዋንያን ናቸው። አቶ ዜናዊ ላቅመ አዳም ሲደርሱ አድዋዎች ለባንዳ ልጅ ልጃችን አንስጥም በማለታቸው ወደ ኤሪትራ በመሻገር ለማግባት ተገደዋል።

በዚህም ዜናዊ ቁጭትና ጥላቻ አብሮአቸው ኑራል፤ ጠላ ይወዱም ስለነበር ሞቅ ሲላቸው ሆድ ያባው //////// እንዲሉ ይህን ቅሬታና በሶት ሳያንሱ ሁሌም አይልፉም። መለስ ይህን ታሪክ ሲስማ ነው ያደገው።

1) *አቶ ዜናዊ ነገር ንግግር አውቂ አፍ በሚያስከፍት ጫዋታ የተለየ ስጦታም ነበራቸው። ባንድ ወቅት መቀሌ ውስጥ ድጃዝማች ለምለም የሚባሉ ዳኛ ጸሐፊ ሆነው ሲስሩ እንዲ አሉ ይባላል፫ የጠላ ነገር አይሆንላቸውምና እዛው ጠላ ቤት ደጃዝማች ቀን ይፈርዳሉ እኔ ደግሞ ሌሊት ስገለብጥ አድራልሁ እያሉ ይወራሉ፫ ሚስክኑ ተራው ህዝብ ነገሩን እንዳለ በመውሰድ እንዴ እሳቸው የፈርዱት ከገለበጠማ አልቃቸው ነው ማለት በሚል ህሳቤ ይጋብዛቸዋል ይህቸው ወሬ ለደጃዝማች ትድርስና ተናደው ልዑል ራስ ስዩም ዘንድ ሄደው እንዲህ እያድረገ ነው ምነው ጌታይ ሰላይ ነው እንዴ የላኩብኝ ብለው አቤት ይላሉ። ሉዕልነታቸው አቶ ዜናዊ ያስጠሩና ለምንድ ነው እንዲህ ያልከው በለው ቢጠይቃቸው ዜናዊ ለዑል ሆይ ፲ እኔ እኮ ያልኩት ደጃዝማች የፈርዱትን ገልባጭ ለሚፈልግ፤ ይገባኝ ለጠየቀ እንዳይጉላላ ሌሊት ቁጭ ብየ ገልብጬ እስጣለሁ ነው፫ ያልኩት ይህው አይደርገውም፤የነገሩሁ አሳስትወሃል በለው ደጃዝማቹን አርጋጉቸው ይባላል መልስ በእንዲህ ዐይነት አባት ሥር ነው ያደገው*
2) *የኋላ የኋላም አቶ ዚናዊ የአንድ ባለጉዳይ ፋይል ለባላንጣ አሳልፈው በመስጠታቸው ከማነኛውም የመንግሥት ሥራ ታገደው በራፖርት ጸሀፊነትና በጉዳይ ፈጻሚነት የመንገስት ባልሥልጣናትን ሲፈታተኑ ኑረዋል። እዚህ ውስጥም መለስ አድጎበታል*

እንዚህ ሁለት የሀዋህት ቱባ ባለሥልጣናት ከቤተስብ ያገኙትና ያደገቡት ስንክሳር ሌሎቹንም በዙሪያቸው በማሰባሰብ የውስጣቸውን ቂም በቀል በውስጠ ታዋቂነት በመያዝ በሌሎች መሣሪያንት በልጀነታቸው ቤተሰባቸው ሲያወሩትና ሲቆዝሙለት የነበርን ታሪክ እየማጉ አደጉ። ይህ በማር በተለውስ ትረካና እንደበደልና ኢፍታሃዊንት ተፈርጆ የትነገራቸው ድርጊት ለመቀልበስ በማስብ አላስፈላጊና ኃላቀር ድርጊት ፈጽመዋል። የሚሳዝነው ታሪክን ሳይገናዝቡና ዑንታውን ሳይረዱ በተነገራቸው ብቻ እንደ ቦይ ወሀ ተከታዮ መኖራቸው ነው።

ማንም የትግራይ ተወላጅ ያላንዳች ተጸዕኖ ማስበና መናገር የማይፈቅድ፤ ፍትህን መበትን የማይከበር፤ በቂም በበቀል የተካነ የአንድ ጎጥ ስብስብ የትግራይ ሀዝብን ይወከላል ብሎ ለማመን ቅን ልቦና ላለው ሰው ዘግኛኝ ነው። በሴፍቲ ኔት ስም ከሚታደል 15 ኪሎ ስንዴ ለትግራይ ልማት በሚል 2 ኪሎ የሚወስድ በአውራጃ የሚከፋፍል ድርጅት ለትግራይ ህዝብ አጋር ሊሆን አይችልም። በምክንያት የሚያምን ህዝብ መምራት ዕውቀት ይጠይቃል በደፈናው በስመ ትግራይ እየጮህ ትግራይን የሚያፍን አመራር ተቀባይነት የለውም። የትግራይ ህዝብ ዝምታ ትርጉም አለው ትርጉሙም ጊዜ ይፈተዋል። በመጨረሻውም

አውዜው በዛና ምላሴን ተከሰው

አንካክቶ መብላት አታውቅም አንተ ስው

ፌዴራሊዝም ኢትዮጲያ ውስጥ አለ ወይ ሳሳሳሳ

የዓለም ታሪክ እንደሚዘክረው በርካታ መንግስታት ሥልጣን ከአንድ ቃት እንዲመነጭ ከፍተኛ ጥረት አርገዋል። በ20ኛው ክፍለ ዘመን የፌደራልና የአሕዳዊ አገዛዝ ወደ ያልተማከለ አውድ እንዲቀየርና የማዕከላዊ አገዛዝ ስረው ሥልጣን ይቀንስ ዘንድ በግልም በብድንም ሙከራዎች ተደርገዋል። ብዙዎችም ሥልጣን ወደ ታች በማውረድ ስዎች በቀጥታም ይሁን በተዘዋዋሪ ሚና እንዲኖራቸው የማድረግ ፍላጎትም ታይታል። ይህን ሥልጣን የማጋራት ሥራ በፈረንሳይ እአዘአ በ1980 እንዲሁም በታላቅዋ ብሪታንያ በ1990 ዎቹ ታይታል።

ከ1980 ዎቹ በፊት በዓለማችን ፈረንሳይ እጅግ የተማከለ የአስተዳድር መዋቅር ከነበራቸው ሃገራት በግንባር ቀደም የምትፈረጅ ነበረች። ፓሪስ የተቀመጠው ማዕከላዊ መንግስት ለክልሎች፡ለዞኖችና የአካባቢ መስተዳደሮች ከዓመታዊ በጀት ምደባ፤ ጀምሮ እስከ መንገድና ትምህርት ቤት ስያሜ የፓሪስ ይሁንታ ማግኝት ነበረባቸው። ይሁንና በርካታ የከተማ የማዘጋጃና የአካባቢ ሹሞችም ሆነ ሕዝቡ ደስተኛ አልነበረም። ለዚህ ነው ከ1981 እስክ 1995 የፈረንሳይ ፕሬዚደንት የነበሩት ፍራንሳ ሚትራንድ ፈረነሳዮች “Supervision” ወይም በፈረንሳኛኛ “tutelle” ብለው የሚጠሩትን አሕድዊ አስተዳድሩን እንዲለወጥ ያደረጉት።

በተመሳሳይም በታላቅዋ ብሪታንያ ከ1970 ዎቹ ጀምሮ ሲብላላ የቆየ ጥያቄ በ1979 ተመሳሳይ እርምጃ በመወስድ ልነ ስኮትላንድ፤ ዌልስ በከፊል ራስን ማስተዳደር ጥያቄ ምላሽ ለመስጠት ዕርምጃ ተወስዳል፤ ይህም ጉድ ፍራይደ አግሪሜንት በመባል የታወቃል።

“Devolution is viewed in many countries as a way to dampen regional, racial, ethnic, or religious cleavages, particularly in multiethnic societies, such as Sri Lanka and Indonesia. Devolution has also occurred in Finland, where the government has granted significant autonomy to the largely Swedish-speaking population of the Åland Islands;

፤በበርካታ ህገሮች ሥልጣንን በበተዋረድ ማከፋፈል በክልል፤ በዘር፤በቀለም፤ እና በሀይማኖት ሊነሱ የሚችሉ መሰነጣጠቅ ይቀንሳል የሚል አመለካከት አላቸው፤በተለይም በርከት ያለ የጎሳ ወይም የቤሄር ስብጥር ባላቸው ሃገሮች፣ ለምሳሌ እንደ ሲሪላንካና ኢንዶኖዤያ። የሥልጣን ማጋራቱ በፊኒላንድም

ተከውናል ማዕከላዊ መንግሥት የስዊድን ቃንቃ ተናጋሪ የሆኑ የግዛቱ የአላንድ ደሴት ነዋሪዎች ስፊ የራስ አስተዳድር መብት አጎናጽፋቸዋል።፫

ይህን የምለው በኢትዮጵያ የተጀመረው የፌደራል ሥርዓት በመርህ ደረጃ እስጥ አግባ ወስጥ የሚከት ጉዳይ ወይም አንተነህ አንተንህ አንቺ ነሽ አስበሎ ጣት የሚያቀሳቅስር አልያም አንዱ አንዱን የሚያወናጃጃል ጉዳይ አለመሆኑ ለማሳየት ሲሆን ጉዳያችን ከፌደራል ሥርዓት በስተጀርባ በተፈጠሩት መስናክሎች ብንነጋገር የተሻለ ሆኖ ስለታየኝ ነው።

በኢትዮጵያ የተዘርጋው ቤሄርን መስረት ያደረገው የፌደራል ሥርዓት በእንቶፎንቶ የተሞላ የስም እንጂ የተገባር መስተጋብር የሌለው አላስፈላጊ ቢሮክራቶችን የፈጠር በሃገሪቱ እኮኖሚ ጫና ያጠላ በቃላትና በመፍከር ጋጋታ የታጀበ ባዶ ጫጫታ ስለሆነ ነው ። በአንድ የዕዝ ስንሰለት ተቀፍደዶ እንዳይቆምም እንዳይወድቅም ተደርጎ የቆም ምሰሶ ነው የሆነው። ምንም እንካ ራስን በራስ የማስትዳድር መብት ተስጠ ቢባልም የህዋሃት ዕንባ ጠባቂዎች ከክልል እስከ ወረዳ በአማካሪ ስም እይተመደቡ በዓይነ ቁራኛ የሚታይ የፌደራል ሥርዓት እንደሆነ በግልጽ የታየ ነው።

ማንም የትግራይ ተወላጅ የሀስት ስንክሳር እስረኛ ዑነትን ሀቅን በተሞርከዘ ለፍትህ ለዲሞክራሲይ ሲሉ ውድ ሕይወታቸውን አስልፈው የስጡ የትግራይና የሌሎች ቤሄር ቢሄረ ስቦች ታግዮች እንዳይፋረድን በጥሞናና በስከነ መንገድ መጋዝ ግድ ይላል።
የትግራይ ህዝብ ከትግራይ ውጭ መኖር የጀመረው ትናንት ማለትም የዛሬ 27 ዓመት ሳይሆን በኢትዮጵያ አሀዳዊ መንግሥት ከመወጠኑ በፊት ጀምሮ ነው፤ ስለሆነም ለፖለቲካ ጥቅም ከሚንዙ ተርት ተረት ጫዋታ እንውጣ። የትም ይሁን የትም የየቤሄረ ስም እይመዘዙ አንዱን ካንዱ ለማላተም ከሚራራጡ የፖለቲካም ሆነ የታሪክ በረዛ ራስችንን ጠብቀን ሀገርና ህዝብ አክበረን እንጋዝ። ሀገር ክብር ነው ዑነት ወርቅ ነው አልያ ፲ ወይ አይውቁ ወይ አይጠይቁ፤ ዝም ብለው አለቁ፫ ይሆንና ማጣፊያው ያጥራል።

ዴቪድ በርጅስተየን የተባሉ የመዋዕለ ንዋይ ባለ ሞያ የ Cyrano Group/Financier/CEO ጤናማ ኢኮኖሚይ በሚል አንድ ጹፋቸው ካስፈሩት ወስጥ ያገኝሁት ከፖለቲካ ሁኔታችን አጣጥሜየ ላጋር ወደድኩ እንዲሀም አሉ

"A human body, be it alive, unhealthy or dead, has the same volume of blood. The difference lies in circulation. We are healthy when our circulation is maximized, and our body begins to fail when our circulation is inhibited. The same is true for economies. All entities — individuals, companies or countries — are healthy to the extent that they have circulation. For a country, money is the equivalent to the body's blood. And if the money is not flowing properly, the nation's economy suffers." David Bergstein, Contributor Financier/CEO, Cyrano Group

፲የስው ስውነት ሞቶም፤ ታሞም ቆሞም የሚኖረወ የደም መጠን አንድ ዓይነት ነው፤ ለዩነቱ የሚመሰረተው በዝውውሩ ነው። ጤነኛ ነን የምነለው የደም ዝውወራችን ሳይዛንፍ ነው፣ ጤንነታችን የሚዛባው የደም ዝውውራችን ሲናጋ ነው። በተመሳሰይ መንገድ ለኢኮኖሚም ያው ነው። ሁሉንም መውቅሮች፤ ግል ስቦችና ሀገሮች ጤነኛ የሚባሉት ዝውውር ሲኖር ነው። ላንድ ሀገር ገንዘብ በስውነታችን እንዳለው ደም ነው። ገንዘብ ብሥራት መፈስስና መዘዋውር የሀገሪቱ ኢኮኖሚ ይጎዳል።፫ ይህን የሳቸው አባባል በሁለት መልኩ የኛን ሁኔታ የመለከታል።

ባንድ መልኩ ጤናም ፖልቲካ ማዋቀር ትተን እርስበርሳችን በበሬ ወለድ ታሪክና ሙት እይውቀስን፤ ታሪክ እይበርዝን ላይ ታች ስንባዝን ወይ ሞትን አለየልን፣ ወይ ቆመን አልፈየድን ባልህበት ረገጥ ሁነን የመጪውን ትውልድ ጋሬጣ እይሆን መሆኑ አልመረዳታችን በሌላ በኩል ያለው ኢኮኖሚ በስርዓትና በውግ ጤናማ ዝውውር አድረጎ

አልተጠቅምን መሃል ስፋሪ ሆነን ወይ አንሻገር ወይ አንሻገር አሜኬላ መሆናችን የገልጻል የሚል ዕምነት አለኝ። ለማነኛውም ልቦና ይስጠን።